

Qəzet
1931-ci ilin
aprelindən
çıxır

DƏNİZ

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qəzeti

Bu ilin birinci rübündə də bu müsbət meyillər davam edib. Mən keçən ilin sonunda əmin olduğumu bildirmişdim ki, 2015-ci il də ölkə iqtisadiyyatı üçün uğurlu il olacaq. Birinci rübüñ yekunları bu sözləri təsdiqləyir. Ümumi daxili məhsul 5 faizdən çox artmışdır. Bu, çox gözəl göstəricidir, həm region, həm dünya üçün. Bu gün dünyada 5,3 faiz, yaxud da ki, 6 faizə yaxın inkişaf edən iqtisadiyyatlar çox azdır.

Azərbaycanda dinamik inkişaf təmin edilir və sevindirici hal ondan ibarətdir ki, qeyri-neft sektorumuz 7 faiz artmışdır. Bu da son illər ərzində aparılan düşünülmüş iqtisadi siyaset nəticəsində mümkün olmuşdur. Çünkü uzun illər Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan vəsait, şaxələndirmə siyaseti, qeyri-neft sektorunun inkişafı imkan verir ki, iqtisadiyyatımız dayanıqlı surətdə inkişaf etsin, bir sektordan - neft-qaz sektorundan asılı olmasın. Hətta dünyada neftin qiymətinin kəskin şəkildə düşməsi bizim ümumi iqtisadi inkişafımıza təsir etməmişdir. Budur, Azərbaycanın iqtisadi modelinin unikallığı və bu göstəricilər bizim seçdiyimiz yolun nə qədər düzgün olmasını bir daha göstərir.

Qeyri-neft sektoru prioritet olaraq qalacaq. Çünkü bundan sonra Azərbaycan iqtisadiyyatı çoxşaxəli surətdə inkişaf edəcəkdir. Şadəm, artıq bir müddətdir ki, qeyri-neft sektorumuz ümumi daxili məhsulumuzun əksər hissəsini təşkil edir. Əminəm ki, bu faiz nisbəti getdikcə daha da artacaq və beləliklə, bundan sonra Azərbaycan iqtisadiyyatı neft-qaz amilindən daha da az asılı olacaq.

Bir daha demək istəyirəm ki, neftin qiymətinin iki dəfədən çox düşməsi bizim ümumi dinamik inkişafımıza təsir etməmişdir, qeyri-neft sektoru əsas iqtisadi yükü öz üzərinə götürmüdü. Bundan sonra məhz qeyri-neft sektorumuzun inkişafı ölkəmizin uğurlu iqtisadi inkişafını təmin edəcəkdir.

Sevindirici haldır ki, sənaye istehsalı birinci rübündə artmışdır. Bildiyiniz kimi, son illər ərzində nef-

tin hasilatının bir qədər düşməsi nəticəsində biz sənaye istehsalında artımı müşahidə etmirdik. Bu ilin birinci rübündə sənaye istehsalı təxminən 4 faiz artmışdır. Bu da görülen işlərin nəticəsidir. Keçən il Azərbaycanda “Sənaye ili” elan edilmişdir, bu sahəyə xüsusi diqqət göstərilmişdir. Ondan əvvəlki illərdə müasir sənaye komplekslərinin, texnoparkların yaradılması, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı sayəsində sənaye potensialımız böyük dərəcədə güclənmişdir. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanda sənaye istehsalı artır.

Inflyasiya Azərbaycanda çox aşağı səviyyədədir. Keçən il bir faizdən bir qədər çox idi. Bu il isə 2,8 faizdir. O da çox əlamətdar hadisədir ki, manatın məzənnəsinə bu ilin fevralında dəyişikliklər edilmişdir, buna baxmayaraq, infliyasiya çox aşağı səviyyədədir. Bu, onu göstərir ki, Azərbaycanda istehlak bazarına nəzarət tam təmin edilir, dövlət və hökumət bu məsələləri daim diqqət mərkəzinə saxlayır.

Inflyasiyanın aşağı səviyyədə olması, əlbəttə ki, insanların yaşayış səviyyəsinə müsbət təsir göstə-

rir. Eyni zamanda, onu da bilməliyik ki, infliyasiya çox aşağı səviyyədə olanda iqtisadi inkişafı bir qədər əngəlləyir. Ona görə burada əlbəttə ki, düzgün balans seçilməlidir və Azərbaycanda makroiqtisadi vəziyyət daim diqqət mərkəzindədir. Inflyasiya həm sosial funksiyalarını özündə ehtiva etməlidir, eyni zamanda, ölkəmizin inkişafını, xüsusi ixrac potensialımızın genişləndirilməsini təmin etməlidir. Hər il olduğu kimi, bu il də əhalinin pul gəlirləri infliyasiyanı üstələyir. Əhalinin pul gəlirləri 5,3 faizdir, təxminən iki dəfə infliyasiyadan artıqdır.

Bax, budur bizim əsas iqtisadi göstəricilərimiz. Hesab edirəm ki, 2015-ci ildə istənilən ölkə üçün, xüsusi neft-qaz sektorunu inkişaf etmiş ölkələr üçün bu, həddindən artıq müsbət göstəricidir, deyə bilərəm ki, bizim böyük uğurumuzdur. Bu uğurları biz əldə etmişik, Azərbaycan xalqı əldə edib. Əgər biz vaxtilə ölkəmizin qeyri-neft sektorunun inkişafına bu qədər böyük diqqət göstərməsəydi, bəlkə də bu gün bu nəticələr o qədər də ürəkaçan olmazdı. Əksinə bizi staqnasiya, resessiya gözləyə bilərdi, necə ki, biz indi dünyada, bölgədə bəzi yerlərdə bunu müşahidə edirik.

Azərbaycan iqtisadiyyatının xüsusiyyətləri ondan ibarətdir ki, bu, möhkəm təməl üzərində quşrulub, özünü təmin edən iqtisadiyyatdır, xarici maliyyə resurslarından asılı deyil. Əksinə, biz indi özümüz donor kimi, həm başqa ölkələrə, eyni zamanda, beynəlxalq maliyyə qurumlarına maliyyə resurslarımızı təqdim edirik. Bu da bizə əlavə mənəfət gətirir. Azərbaycan iqtisadi müstəqilliyini tam şəkildə əldə etdiğə təbii ki, siyasi müstəqillik dəha da güclənir.

(Aprelin 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ilin birinci rübüñün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasındaki nitqindən)

2014-CÜ İLİN NƏTİCƏLƏRİ ÜRƏKACANDIR

Aprelin 10-da akt zalında “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin 2014-cü ildə fəaliyyətinin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrlərə həsr olunmuş hesabat yığıncağı keçirildi. Cəmiyyətin struktur bölmələri rəhbərlərinin, departament və səbər rəislərinin, dənizçilərin iş-tirak etdiyi tədbirdə qazanılan nailiyyətlərdən söz açıldı, möv-

cud problemlərin həlli yolları müzakirə edildi, qarşıda duran vəzifələr müəyyənləşdirildi.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev hesabat məruzəsində bildirdi ki, möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gündən-günə qüdrətlənən ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən islahatlar, kerçəkləşdirilən

möhtəşəm sosial-iqtisadi layihələr 2014-cü ili müstəqil inkişaf tariximizin şanlı səhifələrindən birinə çevirdi. Dövlət başçımızın güclü siyasi iradəsi ilə qarşıya qoyulan bütün strateji inkişaf hədəflərinə bundan sonra da nail olunacağına əminliyini ifadə edən Rauf Vəliyev keçən ilin bütövlükde Gəmiçilik üçün də əlamətdar olduğunu vurğuladı.

Natiq möhtərəm Prezidentimizin dəniz nəqliyyatı sahəsinə diqqət və qayğısına əməli işlə cavab vermək, etimadını layiqincə doğrultmaq, 22 oktyabr 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə ölkəmizdə mövcud iki nəhəng donanmanın birləşdirilməsi yolu ilə yaradılan “AXDG” QSC-ni müstəqil Azərbaycanın iqtisadi tərəqqisinə sanballı töhfə verə biləcək müasir, əvvəl şirkətə ce-

virmək istiqamətində görülən işlərdən danışarkən rəqabətin getdikcə kəskinləşdiyi Xəzərdə Gəmiçiliyimizin öncül mövqeyinin qorunub saxlanması, etibarlı tərəfdəş imicinin möhkəmləndirilməsi, nəqliyyat donanmamızın dünya sularına qayğısının təmin edilməsi, idarəetmə mexanizmin effektivliyinin artırılması, maliyyə-uçot fəaliyyətinin, təchizat sisteminin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, yeni kadrlar siyasetinin tətbiqi... üçün həyata keçirilən mühüm tədbirlərdən və əldə olunan nəticələrən etraflı bəhs etdi.

“Vaxtında hədəflərimizi dəqiq müəyyənləşdirməsəydi, bu gün hər hansı nailiyyətdən danışa bilməzdik” - deyən Cəmiyyətin sədri Donanmaların təzələnməsindən danışarkən keçən il Gəmiçiliyin öz imkanları və dövlətin dəstəyi ilə 1 tanker, 3 təchizat və yedək, 2 quru yük gəmisinin alındığını, Bakı Gəmiqayıma Zavoduna 3 sərnişin gəmisinin tikintisinin sifariş edildiyini diqqətə çatdırıldı.

(Davamı 2-ci səhifədə)

2014-CÜ İLİN NƏTİCƏLƏRİ ÜRƏKACANDIR

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Yeni alınan və texniki göstəricilərinə görə Xəzərdə analoqu olmayan yedək-təchizat və sərnişin gəmilərindən "Şahdəniz-2", "Şəfqət-Asiman", "Abşeron Faza-1" kimi mühüm layihələrdə istifadə olunacağını, keçən ilin axırlarında "Üzeyir Hacıbəyli" və "Nətəvan" quru yük gəmilərinin Qara dənizdə ilk səfərləri ilə isə uzun fasılədən sonra nəqliyyat donanmamızın xarici sulara qayıdışının təmin edildiyini bildirdi.

Rauf Vəliyev "Müslüm Məmməyev" və "Lənkəran" gəmilərinin istismara verilməsi mərasimində möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin Gəmiçiliyin ünvanına dediyi xoş sözləri böyük etimad kimi dəyərləndiklərini və bütün qüvvələrini bu etimadı doğrultmağa yönəldiklərini vurğuladı.

Yığıncaqda bildirildi ki, Gəmiçilik Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dehlizində müxtəlif yüklər və sərnişin daşımaqla yanaşı, Xəzərdə həyata keçirilən neft və qaz əməliyyatlarına bütün mühüm dəniz nəqliyyatı xidmətləri göstərir. Donanma

yalnız beynəlxalq tələblərə cavab verəndə gəlir gətirdiyindən, hesabat dövründə gəmi təmiri də daha çox diqqət yetirilən sahələrdən olmuşdur. "Zığ" və "Bibiheybət" zavodlarında həyata keçirilən yenidənqurma işləri, maddi-texniki bazalarının möhkəmləndirilməsi, Nijni Novgorod Gəmi Təmiri - Gəmiçiqayırma Korporasiyasında inşa edilmiş, yüksəldirmə qabiliyyəti 8 min ton olan yeni üzən dokun istifadəyə verilmiş, ehtiyat hissələr probleminin vax-

tında həll edilməsi öz bəhrəsini verir.

"AXDG" QSC-nin sədri ölkəmizdə gerçəkləşdirilən nə-həng layihələr, xüsusən, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının ve Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istismara verilməsi ilə əlaqədar yüklerin həcminin də xeyli artacağına və dənizçilərimizin bu imkanlardan məharətlə bəhrələnə biləcəklərinə inamını ifadə etdi.

"Bu il Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin qarşı-

sında duran əsas vəzifələr strateji inkişaf istiqamətlərinin və "Azərbaycan Respublikasında Gəmiçiliyin 2015-2020-ci illərdə inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın təsdiqi, Keyfiyyət, sağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi, ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində beynəlxalq ISO sertifikatlarının alınmasıdır. Tikinti sahəsində də müyyəyen işlər görməliyik. "Zığ" Gəmi Təmiri Zavodunun tikintisini başa çatdırılmalıdır. Donanmanın yenilənməsinə gəlinəcə isə, Bakı Gəmiçiqayırma Zavoduna sifariş verilmiş 3 sərnişin gəmisindən ikisinin bu il, birinin isə gələn ilin may ayından təhvil alınması və Gəmiçiliyin 2015-2020-ci illərdə inkişafına dair Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan gəmilərin tikintisine başlanması planlaşdırılır" - deyən Rauf Vəliyev daha sonra cari ilin prioritetlərini də müyyənləşdirdi.

Cəmiyyətin sədri çıxışının sonunda 2015-ci ili Gəmiçiliyin əmək salnaməsinin ən uğurlu səhifelərdən birinə çevirmək, ölkə rəhbərinin dəniz nəqliyyatı işçiləri qarşısında qoyduğu tapşırıqları layiqincə yerinə yetirmək üçün bütün zəruri tədbirlərin

bundan sonra da qətiyyətlə davam etdiriləcəyini vurğuladı.

"AXDG" QSC sədrinin birinci müavini Muxtar Axundov, sədrin müavinləri Cəlal Fərəclə və Nəzəreddin Əhmədzadə, Donanmanın təhlükəsiz üzmə departamentinin rəisi Aydın Mahmudov çıxışlarında cavabdeh oldular sahələrdə qazanılan nailiyyətləri qeyd etməklə yanaşı, diqqəti daha yaxşı işləmək imkanlarının mövcudluğuna yönəltidilər.

Yığıncaqda yükdaşımaların həcminin və səmərəliliyinin artırılması, gəmilərin təmirinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, qənaət rejiminin gücləndirilməsi, şəffaflığın təmin olunması, icra intizamının möhkəmləndirilməsi və sair ilə bağlı tədbirlər müəyyənləşdirildi və cavabdeh şəxslərə konkret tapşırıqlar verildi.

Sonda "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev dənizçiləri narahat edən məsələlər, onların arzu və təklifləri ilə maraqlandı və suallarını cavablandı.

Rasif TAHİROV

İŞ VAXTI REJİMİ PİLLƏLİ ŞƏKİLDƏ TƏŞKİL EDİLƏCƏK

Nazirlər Kabineti Birinci Avropa Oyunlarının keçirilməsi ilə əlaqədar Bakıda iş vaxtı rejiminin dəyişdirilməsi barədə sərəncam verib.

Nazirlər Kabinetində bildirilib ki, 2015-ci ildə Bakı şəhərində I Avropa Oyunlarının keçirilməsi ilə əlaqədar nəqliyyat vasitələrinin maneəsiz və təhlükəsiz hərəkətini təmin etmək, işçi qüvvəsinin və tamaşaçıların ictimai nəqliyyat sisteminin (metro və avtobus) mövcud imkanlarından tam şəkildə istifadə etmələrinə şəriat yaratmaq məqsədilə 2015-ci il mayın 1-dən iyulun 1-dək Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən dövlət orqanlarında, dövlət müəssisə və təşkilatlarında çalışan işçilərin (növbəli iş rejimi əsasında və təhsil müəssisələrində işləyənlər istisna olmaqla) əmək funksiyalarını nəzərə almaqla, iş vaxtı rejimi aşağıda göstərildiyi kimi pilləli şəkildə təşkil edilməlidir:

-işçilərin 25 faizi üçün saat 8:00-dan saat 17:00-dək;

-işçilərin 25 faizi üçün saat 8:30-dan saat 17:30-dək;

-işçilərin 25 faizi üçün saat 9:00-dan saat 18:00-dək;

-işçilərin 25 faizi üçün saat 9:30-dan saat 18:30-dək.

Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən qeyri-dövlət müəssisə və təşkilatlarda çalışan işçilərin isə (növbəli iş vaxtı rejimi əsasında və təhsil müəssisələrində işləyənlər istisna olmaqla) əmək funksiyalarını nəzərə almaqla, iş vaxtı rejiminin göstərildiyi kimi pilləli şəkildə təşkil təvsiyə edilir:

-işçilərin 50 faizi üçün saat 8:00-dan saat 17:00-dək;

-işçilərin 50 faizi üçün saat 8:30-dan saat 17:30-dək.

Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 24 oktyabr tarixli 342s nömrəli sərəncamının 2-ci hissəsində "iyunun 10-dan 30-dək" sözləri "mayın 1-dən iyulun 1-dək" sözləri ilə əvəz edilir.

Gənclər və İdman Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırılıb ki, bu sərəncamda nəzərdə tutulmuş tədbirlərlə bağlı əhalinin kütłəvi informasiya vasitələri ilə məlumatlandırılmasını təmin etsinlər. Eləcə də, Daxili İşlər Nazirliyi və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Bakı şəhərində avtonəqliyyat vasitələrinin qeyri-qanuni parklanma hallarının aradan qaldırılması üçün 2015-ci il aprelin 1-dən etibarən kütłəvi informasiya vasitələri ilə ictimai təbliğat və məlumatlandırma işlərinin aparılmasını təmin etməlidirlər.

A prelin ilk günlərində "Qaradağ" quru yük gəmisi əsash təmirdən sonra istismara qaytarılmışdır. Bu, cari ildə "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunda beynəlxalq standart-

lara uyğun təmir edilən sayca 14-cü gəmimizdir.

"Qaradağ" tepləxodunda böyük həcmində iş görülmüş, onun hər iki baş mühərriki və müxtəlif mexanizmləri, gəmi sistemləri, elektrik və radionaviqasiya cihazları əsaslı təmir

edilmiş, bir çox mexanizm və qurğular xaricdə istehsal olunmuş avadanlıqlarla, o cümlədən köməkçi mühərrikələr MAN şirkətinin istehsalı olan dizel-generatorlarla əvəz edilmişdir. 27 yaşlı bu quru yük gəmisi gövdəsində, yük anbarlarında, ballast bölmələrində və s. yerlərdə korroziyaya uğramış metal təbəqələr dəyişdirilmiş, bu məqsədlə bütöv-

GƏMİLƏRİN KEYFİYYƏTLİ TƏMİRİNƏ ÜSTÜNLÜK VERİLİR

son bir ildə maddi-texniki bazası xeyli möhkəmləndirilən gəmi təmiri müəssisələrimizdə də yaxşı anlayırlar. 2014-cü ildə zavodlarımızdə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin 100 gəmisi əsası, tərsanə və cari təmirdən çıxmışdır.

Gəmi təmiri emalatxanaları da donanmaların sazlığına layiqli töhfə verirlər. Ötən il neft donanmasının kiçik su tutumlu 21 gəmisi məhz XDND-nin gəmi təmiri emalatxanalarında istismara tam yararlı vəziyyətə getirilmişdir. Onların 10-u əsaslı, 9-u tərsanə və 2-si cari təmirdən keçmişdir.

Öksər gəmilər nəzərdə tutulan vaxtdan tez istismara qaytarılmışdır.

si də daxil olmaqla bütün sahələr - ümumilikdə 21545 m² sahə pasdan təmizlənmiş və rənglənmişdir. Gəminin yaşayış və xidməti otaqları, sanitər-məişət yerləri də əsaslı təmir edilmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, donanmanın səmərəli fəaliyyətinin əhəmiyyətli dərəcədə gəmilərin istismara yararlılığını asılı olduğunu

Bütün təmir işləri "Azərbaycanda Rusyanın Gəmiçilik üzrə Dəniz Registri"nin nəzarəti altında, beynəlxalq standartlara uyğun aparılmışdır.

Gəmi təmirciləri 2015-ci ildə də yaxşı işləmək ənənəsinə sadiqdir. Ilin əvvəlindən "Zığ" zavodunda "İslam Kərimov" kran gəmisi, "Prezident Heydər Əliyev", "Dədə Qor-

(Davamı 4-cü səhifədə)

«Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» QSC yeni inkişaf mərhələsindədir

Prezident İlham Əliyev: «Əminəm ki, Xəzər Gəmiçiliyi dünya miqyasında çox gözəl və müasir şirkətə çevriləcəkdir»

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dövlətinin sürətli iqtisadi inkişafı bu gün ölkəmizi dünyadan lider ölkələri sıvışınə ucaltmışdır. Məhz yüksək iqtisadi-sosial inkişafın nəticəsi kimiindi Azərbaycanda ən müasir nəqliyyat və sosial infrastrukturlar yaradılmaqdadır. Xüsusən, ixrac potensialı davamlı olaraq artan ölkəmiz üçün yenilənmış, inkişaf edən və beynəlxalq standartlara cavab verən Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin formallaşması günün ən aktual məsələlərindəndir.

Dövlət başçımızın iqtisadiyyatda köklü struktur islahatlarının davam etdirilməsi, dəniz gəmiçiliyi sahəsində yerli və beynəlxalq dasımların artırılması, ölkənin rəqabət qabiliyyətinin və tranzit potensialının gücləndirilməsi məqsədi ilə «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması haqqında 22 oktyabr 2013-cü il tarixli 6 nömrəli və «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin təşkili haqqında 10 yanvar 2014-cü il tarixli 213 nömrəli Sərəncamları ilə respublikada mövcud olan iki böyük donanma - Azərbaycan Dövlət Xəzər Deniz Gəmiçiliyi və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Xəzər Dəniz Neft Donanmaları birləşdirilərək yenidən təşkil olunmasından ötən qısa müddət ərzində «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

Azərbaycan gəmiçiliyinin müasir standartlara cavab verməsi üçün həm idarəetmədə, həm daşımada, həm də güclü kadr potensialının formallaşmasında qətiyyətli addımlar atılmışdır. Nəticə isə qururvericidir. Belə ki, Prezident İlham Əliyevin ötən il dekabrın 18-də «Müslüm Maqomayev» və «Lənkəran» gəmilərinin istismara verilməsi mərasimində iştirakçı zamanı «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti bərədə dediyi xoş sözər məvcud inkişafın təsdiqidir: «Gəmiçiliyin gözəl gələcəyi var. Aparılan islahatlar, struktur islahatları və Gəmiçiliyin fəaliyyəti ilə bağlı atılan addımlar gözəl nəticələr verir. Daha da böyük nəticələr ola-

caq. Bu yaxınlarda Gəmiçiliyin fəaliyyəti üçün əlavə maddi dəstək verilmişdir. Əminəm ki, Xəzər Gəmiçiliyi dünya miqyasında çox gözəl və müasir şirkətə çevriləcəkdir».

Təbii ki, Azərbaycanda gəmiçiliyin tarixi qədim olsa da, 2014-cü il dənizçilərin yaddaşında QSC-nin əmək salnaməsinin ilk ili kimi qalacaq. Apardığımız araşdırımlar zamanı məlum oldu ki, fəaliyyətə başladığı ilk günlərdə Gəmiçilikdə bütün səyərlər qarşında duran vəzifələrin uğurla yerinə yetirilməsinə yönəldilib. Ötən dövrədə yeni kadr siyasetinin tətbiqi,

tinin sıfarişlərini yerinə yetirəcəkdir.

Yeni alınan və texniki göstəricilərinə görə Xəzərdə birinci olan digər gəmi isə dartma qüvvəsi 207 ton, uzunluğu 74,2, eni 17,20, suya oturumu 7,20 metr olan «Lənkəran» yedək-təchizat gəmisidir. DP2 dinamik dayanıqlıq sistemi ilə təchiz edilmiş, geniş texniki imkanlara malik olan bu gəminin «Şahdəniz-2», «Şəfəq-Asiman», «Abşeron Faza-1» kimi mühüm layihələrdə istifadəsi nəzərdə tutulub.

Böyük Azərbaycan şairi Nəsiminin adını daşıyan gəmi donan-

lırdəndir. 2014-cü ildə QSC-nin «Zığ» və «Bibiheybat» zavodlarında aparılan yenidənqurma işləri, onların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, ehtiyat hissələr probleminin həlli artıq öz bəhrəsini verməkdədir. Yeni üzən dok da gəmi təmiri imkanlarını xeyli genişləndirib.

Yeri gəlmışkən, Rusyanın Nijni Novgorod vilayətindəki Qorodets şəhərində yerləşən Gəmi Təmiri-Gəmiçayırma Korporasiyası tərəfindən inşa edilmiş yeni dokun tikintisi də dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilib, bu məqsədlə 27,5 milyon dollar vəsait ayrılib. Dokun 6 blokunun hamısı yedəkde Volqa çayından və Xəzərdən keçməklə Bakıya gətirildikdən sonra rusiyalı mütəxəssisler tərəfindən «Zığ» Gəmi Təmiri Zavodunun akvatoriyasında yığma-quraşdırma işləri həyata keçirilib. Dokun uzunluğu 158 metr, eni 36,85 metr, bortunun hündürlüyü 13,36 metr, yükqaldırma qabiliyyəti 8 min tondur. Ötən əhəmiyyətli xüsusiyyəti hər bir blokunun ayrılıqda öz göyərtəsinə qaldırılaraq təmizlənməsi və təmir edilməsi imkanının olmasıdır.

idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin optimallaşdırılması və beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, Xəzər dənizində iqtisadi mövqelərimizin gücləndirilməsi, gəmilərimizin dünya sularına qayıdışının təmin edilməsi və digər istiqamətlərdə görülen işlər öz səmərəli nəticələrini verməkdədir.

Bü gun Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin əsas hədəflərindən biri donanmanın daha müasir gəmilərlə yenilənməsidir. Ötən il Azərbaycan dövlətinin dəstəyi ilə bu sahədə çox əhəmiyyətli addımlar atılıb. Prezidentimiz İlham Əliyevin iştirakı ilə istismara verilən «Müslüm Maqomayev» sürətli sərnişin gəmisinin bu gün Xəzər hövzəsində analoqu yoxdur. Hər biri 3917 at gücündə olan 4 mühərrik bu katamaran tipli gəmiyə saatda 70 kilometrə qədər sürət yığmağa imkan verir. 150 nəfər tutumu olan və ən müasir avadanlıqlarla təchiz olunan gəmi Beynəlxalq Dəniz Təşkilatının sürəti gəmilərin tikintisində tətbiq edilən HSC kodu tələblərinə uyğun olaraq inşa edilib və BP şirkə-

mamızın flağmanı «Prezident Heydər Əliyev» tankeri ilə eyni laiyəhdəndir. 13000 ton yükgötürmə qabiliyyətinə malik «Nəsimi» tankeri əsası Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizində (TRASEKA) neft və neft məhsulları daşıyır.

Keçən ilin ən əlamətdar hadisələrindən biri də beş illik fasilədən sonra dənizçilərimiz tərəfindən xarici suların yenidən fəth edilmişdir. Yeni alınan «Üzeyir Hacıbəyli» və «Nətəvan» gəmilərinin Qara dənizdə ilk səfərleri ilə nəqliyyat donanmasının xarici sulara qayıdışı təmin olundu. Hazırda hər iki gəmi müştəqil Azərbaycanın üçrəngli bayraqı altında doğma sulardan əzaqlarda quru yükler daşıyır. Ötən il əhəmiyyətli xüsusiyyəti hər bir blokunun ayrılıqda öz göyərtəsinə qaldırılaraq təmizlənməsi və təmir edilməsi imkanının olmasına.

Ötən il «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» QSC üçün daha bir uğurla yadda qalıb. Belə ki, 2014-cü ildə QSC Büyük Britaniyada müasir mühəsibat uçotunun banisi Luka Paçolinin şərəfinə təsis edilmiş «LUÇA» mükafatına layiq görüllər. Bu mükafat Gəmiçiliyə IFRS-in (MHBS) tətbiqini qısa bir zamanda uğurla həyata keçirən şirkət kimi verilib. «LUÇA» mükafatını Gəmiçiliyin maliyyə-uçot sisteminin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində görülən işlərin ilk uğuru da saymaq olar.

Digər mühüm fakt odur ki, «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» QSC-in rəhbərliyi üçün insan amili prioritet məsələdir. Məhz bu səbəbdən də QSC-də işçilərin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində genişmiş yasılı işlər həyata keçirilib. Ötən il əmək haqları bir neçə dəfə artırılıb və bütün işçilər pulsuz isti yeməklə təmir olunublar. Gəmiçiliyin Xəcmaz rayonunda yerləşən «Dənizçi» istirahət bazasında əsaslı təmir və yenidənqur-

ma işlərindən sonra burada ailə üzvləri ilə dincəlməyə üstünlük verənlərin sayı xeyli artıb.

Təbii ki, hər yeni uğurun təməli ötən ayılarda göstərilən işgüzarlıqdan, səmərəli fəaliyyətdən asılıdır. Bu mənada, 2014-cü ildə kollektivin «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» QSC-ni rəqabətə davamlı, cəvikk və müasir şirkətə çevirmək istiqamətində görüyü işlər, atdıqlı addımlar nəticəsiz qalmayıb. Yeni ilin ilk aylarından işe böyük əzmkarlıqla başlanılıb və ilin ilk uğurlarının təməli qoyulub.

Dənizçilər çox yaxşı bilirlər ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev «Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi» QSC-nin işgüzar kollektivinə daim diqqət və qayğısını əsirgəmədiyi kimi, onların uğurlarına, işgüzarlıqlarına da böyük dəyər verir: «Dövlət şirkətləri arasında Xəzər Gəmiçiliyinin öz yeri, böyük tarixi, ənənələri var. Xəzərdə bizim gəmiçiliyimiz həmişə böyük rolə malik olub. Biz də bu gün müasir şirkət yaratmaqla həm iqtisadi potensialımızı möhkəmləndirəcəyik, eyni za-

Elçin ZAMAN,
«İki sahib»

GƏMİLƏRİN KEYFİYYƏTLİ TƏMİRİNƏ ÜSTÜNLÜK VERİLİR

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

qud” və “Babək” tankerləri, “Bəstəkar Qara Qarayev” teplo-xodu və “Akademik Zərifə Əliyeva” gəmi-bərəsi... yüksək keyfiyyətlə təmir edilərək istismara verilmişdir.

“Bibiheybət” zavodunun əməkçiləri isə müxtəlif təyinathı “Barja-701”, “Usuxçay”, “Səmir Quliyev”, “Zülfü Hacıyev”, “Geofizik”, “Qəhrəman Xəlibəyli” və s. gəmiləri keyfiyyətlə təmir edərək açıq dənizə yola salmışlar.

Tahir DADAŞOV

DƏNİZDƏ BOĞULAN MİQRANTLARIN SAYI ARTIR

“The Guardian” yazır ki, 2015-ci ilin birinci rübündə 500 nəfərə yaxın miqrant Aralıq dənizində batıb ki, bu da 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10 dəfə çoxdur. Cari ildə həmin dənizdə batanların sayı rekord həddə çata bilər. Çünkü Aralıq dənizindəki boğulma halları qarşısınınmaz prosesə çevriləb.

Aralıq dənizində batanlar, əsasən, Avropaya köçmək və orada sığınacaq tapmaq istəyənlərdir. Qəzet yazır: “Konkret rəqəmlə ifadə edilsə, cari ilin ilk rübündə sığınacaq axtanın 486 nəfər dənizdə boğulub. 2014-cü ilin ilk rübündə isə cəmi 46 nəfərin həmin dənizdə batlığıını nəzərə alsaq, boğulanların sayının 10 dəfədən də çox artdığını görmək çətin deyil. Bu barədə beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı tərəfindən məlumat verilib.”

Daha qəribə budur ki, dənizlə Avropaya köçmək istəyən miqrantların sayının kəskin artmasına baxmayaraq, Avropaya gəlib çata bilən miqrantların sayı əvvəlki kimi qalıb: “Bu ondan xəbər verir ki, Avropa Birliyi oktyabrda oradan çıxarılmış təmmiqiyası İtalyan Xilasetmə Əməliyyatının əvəzlənməsi ilə bağlı qərara gəlib. Həmçinin dəniz üzərindən keçmə cəhdlerinin və dəniz boyu baş verən bəbəxtliklərin cilovlanması qərarı da bu qəbildəndir.”

Cari ilin birinci rübündə dənizdə baş verən ölüm hallarının 2014-cü ilin ilk rübündəki

ölüm halları ilə müqayisəsi və aralarındaki kəskin fərq deməyə əsas verir ki, 2015-ci ildə ümumilikdə ehtimal edilən boğulma halları ötənilki 3419 nəfərlik ümumi boğulma sayını üstələyə bilər: “Halbuki ötən ildə boğulanların sayı da ev-

vəlkı illərin göstəricilərindən xeyli yüksək idi”.

Sayı ildən-ilə artan və Aralıq dənizini keçməyə cəhd edərkən boğulan miqrantlar əsasən Əlcəzair, Misir, Liviya kimi ərəb ölkələrindəndir.

Əlavə edək ki, 2011-ci ildə baş verən “ərəb baharı” nəticəsində miqrantlar Avropa ölkələrinə dəniz yolu ilə axın etməyə başladılar və ildən-ilə bu axınların sayı da çoxaldı. Təbii ki, “ərəb baharı” həmin ölkələrin xalqları üçün tamamilə faciəvi oldu: kütləvi qırğınlardır, vətəndaş müharibəsi, infrastrukturun dağılması, xarici dairələrin qurduqları planlar əsasında bu ölkələrin təbii sərvətlərinin, pul, qızıl

ehtiyatlarının talanması və sair. Nəticədə viran qalmış ölkələrini tərk etməyə məcbur olan əhalinin bir qisminin nəsibi də dənizdə boğulmaq oldu. Avropa Birliyi isə miqrantların dənizlə hərəkəti üzündə sularda xilasetmə əməliyyatlarını dayandırıb. Əlbəttə, “ərəb baharı” nəticəsində kütləvi sayda müsəlmanların, asiyalıların öz ölkələrində qırılmasına laqeyd yanaşan, bir çox məqamlarda buna rəvac verənlərin indi bu qırğınlardan dənizdə baş verəsini soyuqqanlıqla izləmələri “anlaşıilandır”. Həmçinin, bu gün ciddi iqtisadi böhranla üzləşən Avropa ölkələrinin boğulmaqdan qurtulanları və “qoca qıtə”yə ayaq basanları normal qarşılıaması da mümkün

deyil. Həmin yollarla ərəb ölkələrindən Avropaya gələn miqrantların ən pis gündə olan səfillər kimi qıtə ölkələrinin küçələrində günlərini saydıqları, diskriminasiyaya məruz qaldıqları, heç bir sığınacaq tapa bilmədiklərindən əksəriyyətinin xəbəri var. Bu, bir daha onu göstərir ki, həmin ərəb ölkələrinin əhalisi 2011-ci ildə aldadılıb xaosa, vətəndaş müharibəsinə, qırğınlara tələnlərə sürükəndikləri kimi, indi nə öz ölkələrində, nə də Avropada özlərinə yer tapa, normal həyat sürə bilmirlər və ölümün ağusuna buraxılırlar...

İ. AĞAYEV

TƏLƏBƏ ELMİ KONFRANSI KEÇİRİLMİŞDİR

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında “Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 92-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirlər planı”na uyğun olaraq aprelin 7-8-də “Dəniz nəqliyyatının müasir problemləri” mövzusunda tələbə elmi konfransı keçirilmişdir.

ADDA-nın rektoru Rasim Bəşirov giriş sözündə konfransın Ulu Öndər Heydər Əliyevin 92-ci ildönümünə həsr olunmasını, bu dahi insanların şəxsiyyətinə böyük hörmət və ehtiramın təzahürü olduğunu vurgulamışdır.

Konfransda həmçinin Azərbaycan Dövlət Dəniz Administrasiyasının rəis müavini Şahlar Məmmədov və ADDA-nın Elmi işlər və beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Zahid Şərifov çıxış edərək bu təhsil ocağında hər il keçirilən tələbə konfransının əhəmiyyətini vurgulamışlar.

Konfransda akademianın gənc tədqiqatçıları, magistrleri və tələbələri tərəfindən təqdim edilmiş 100-dək məqalə “Gəmiqayırmama və gəmi təmiri”, “Gəmi sürücülüyü texniki vasitələri”, “Gəmi energetik qurğuları”, “Gəmilərin elektrik avadanlıqları və avtomatikası”, “Dəqiq elmlər və tətbiqi mexanika”, “Su nəqliyyatında daşımalar”, “Su nəqliyyatının humanitar və dilçilik məsələləri” bölmələrində dinlənilmiş, ən yaxşı məruzələr I, II, III dərəcəli diplomlarla təltif edilmişdir.

Tahir DADAŞOV

I Avropa Oyunları

Avropa idmanının nəbzi döyüñəcək 16 məkan

Azərbaycana Avropa Oyunlarına hazırlıq üçün cəmi iki il vaxt verilmişdi. Məlumdur ki, Yay Olimpiya Oyunlarının keçirilməsində artıq böyük təcrübə mövcuddur və Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin təlimatlarında hər bir istiqamət üzrə

müəyyən edilmiş metodiki qaydalar var. İlk Avropa Oyunları üçün isə heç bir təlimat və təcrübə yoxdur. Belə olan halda bütün məsuliyyət, təşkilatçı məsələlərin yoluna qoyulması Azərbaycanın üzərinə düşdü.

Təqdirəlayiq haldır ki, Azərbaycan qarşıya qoyulan məsuliyyətli işin öhdəsindən layiqincə gəlir.

Yarışların keçiriləcəyi idman obyektləri ilə tanış olaq.

Bakı Olimpiya Stadionu

Burada yüngül atletika yarışları keçiriləcək. Stadion Atletlər Kəndinin (AK) şimalında yerləşir və burada atletika yarışları ilə yanaşı, Avropa Oyunlarının açılış və bağlanış mərasimləri də keçiriləcək. Stadion 68 min tamaşaçı tutumuna malikdir.

Milli Gimnastika Arenası

Arenada gimnastika (idman gimnastikası, bədii gimnastika, batut üzərində tullanma, akrobatika, aerobika) yarışları keçiriləcək. AK-in cənubunda yerləşir. Tikintisi 2014-cü ilin fevralında tamamlanıb. 2014-cü ilin aprelində Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə arenanın rəsmi açılışı olub. 6 min 800 nəfərlik kompleks Avropa Oyunları zamanı gimnastika yarışlarına ev sahibliyi edəcək. Oyunlar zamanı arenada 447 idmançının yarışacağı gözlənilir.

Crystal Hall 1

Burada voleybol yarışları keçiriləcək və 336 idmançı iştirak edəcək. Oyunlar zamanı 6 min tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

Crystal Hall 2

Boks üzrə yarışlar burada keçiriləcək və 300-ə yaxın idmançı iştirak edəcək. Oyunlar zamanı 3 min 400 tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

Crystal Hall 3

Burada karate, taekvondo və qılıncoynatma idman növləri üzrə yarışlar keçiriləcək. Yarış zamanı 2 min tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu

Oxatma üzrə yarışlara ev sahibliyi edəcək. Yarışlar zamanı tamaşaçı tutumu 3 min nəfər olacaq. Burada keçirilən yarışlarda ümumilikdə 128 idmançı (64 kişi və 64 qadın) mübarizə aparacaq.

Bakı Su İdmanı Sarayı

Burada su idmanı yarışları keçiriləcək. Azərbaycan üçün simvolik idman arenası olacağı nəzərdə tutulur. Kompleks suya tullanma, üzgüçülük, sinxron üzgüçülük və su polosu üzrə yarışlara ev sahibliyi edəcək. 800-dən çox idmançının yarışacağı gözlənilir. Kompleksdə 6 min tamaşaçı yarışları izləyə biləcək.

Heydər Əliyev adına İdman-Konsert Kompleksi

Güləş, cüdo və samboda yarışlara ev sahibliyi edəcək. Tamaşaçı tutumu 7 min 700 nəfər olacaq.

Voterpol Arenası

Avropa Oyunları Parkının tərkibində təşkil olunan müvəqqəti obyektdir. Yarışlarda 350-dən çox idmançı mübarizə aparacaq və 2 min 400-dən çox tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

Çimərlik Arenası

Çimərlik futbolu və voleybolu üzrə yarışlara ev sahibliyi edəcək. Əsas çimərlik arenası oyunlar zamanı 3 min 900 tamaşaçı tutumuna malik olacaq. Çimərlik voleybolu üçün 128, çimərlik futbolu üçün isə 96 idmançının Bakıya gələcəyi gözlənilir.

Müvəqqəti Basketbol Arenası

Müvəqqəti olaraq inşa edilmiş basketbol arenasında basketbol 3X3 yarışı keçiriləcək. Bu cazibədar idman növü Avropa Oyunları Parkının tərkibindəki

ümumi ərazidə yerləşən yarış meydançasında keçiriləcək. Kompleks parkın şərqi hissəsində yerləşir. Yarışlarda 128 idmançı mübarizə aparacaq. Oyunlar zamanı təqribən 2 min 500 tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

Bakı İdman Sarayı

Badminton, stolüstü tennis yarışları burada təşkil olunacaq. Oyunlar zamanı 1700 tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

"Kür" Olimpiya Mərkəzi (Mingəçevir)

Kanoe sprint yarışlarına ev sahibliyi edəcək. Azərbaycanın kanoe və kayak qayıqlarında avarçəkmə və akademik avarçəkmə komandaları üçün təlim-məşq yeri rolunu oynayan "Kür" İdman və Avarçəkmə Mərkəzi milli olimpiya təlim mərkəzidir. Avarçəkmə yarışlarında ümumilikdə 350 idmançı 15 medal dəstisi uğrunda mübarizə aparacaq. Tamaşaçı tutumu yarış günlərində 1300 nəfər olacaq.

Velosiped yarışı üçün tikilən müvəqqəti idman qırğularından biridir. Ümumilikdə 48 idmançı 2 qızıl medal uğrunda mübarizə aparacaq. Yarış günlərində veloparkın tamaşaçı tutumu ən çox 1600 nəfər olacaq.

Dağ Velosipedi Veloparkı

Velosiped yarışları üçün hazırlanmış müvəqqəti yerdir. Azərbaycanda dağ velosipedi yarışlarının keçirilməsi məqsədilə inşa olmuş ilk veloparkdır. 75-dən çox idmançı 2 qızıl medal uğrunda mübarizə aparacaq. Oyunlar zamanı tamaşaçı tutumu 1670 nəfər olacaq.

Atıcılıq üzrə yarışlar burada təşkil olunacaq. Yarışlarda 19 qızıl medal uğrunda 330 idmançı mübarizə aparacaq. Atıcılıq Mərkəzi ən çox 500 tamaşaçı tutumuna malik olacaq.

MERFİ QANUNU

Artur BLOX

İŞLƏMƏK BACARIĞI VƏ KONTOR MERFOLOGİYASI

Xardin qanunu. Tək əldən səs çıxmaz.

Xeçtin dördüncü qanunu. Eləmək istəmədiyini sonraya saxlamaq üçün indikindən yaxşı vaxt yoxdur.

Qrossman lemması. İstənilən layiqli işi dünən görməyə dəyərdir.

Merfi qanunu tərəməsinə Haqq təklifi. Plan nə qədər mürrəkkəb və nəhəngdirse, baş tutmaq imkanı da bir o qədər böyükür.

Dexa aksiomu. Adı işi təxirə salır və belə hesab edirlər ki, onu eləmək üçün həmişə vaxt tapılar.

İstehsalçının dörd prinsipi.

- Alətlər dəstində məhz lazm olan qayka açarı və ya burğu çatışdır.

2. Öksər əməliyyatlari yerinə yetirmək üçün əl lazımdır.

3. Qalan qaykalar heç vaxt qalan boltlara düşmür.

4. Layihə nə qədər dəqiqlik-lə tərtib edilibsə və əgər nə isə düz getmirse, daha çox anlaşılmazlıq ortaya çıxır.

Reyin dəqiqlik qaydası. Mikrometrə ölç. Təbaşirlə qeyd et. Balta ilə kəs.

Təmirin birinci qanunu. Sınmayan şeyi təmir etmək olmaz.

Ağlılı təmirin birinci qaydası. Heç nə atma.

Smitin EHM təmiri qanunu. Vintaçan üçün deşik həmişə lazımlı olduğundan yarım millimetr azdır.

Nəticə. Lazımı ölçüdə deşik elçatmadır yerdə olacaq.

Yarukun ikinci qanunu. Əgər təzə dəzgah ucuzdursa, şirkət köhnənin təmirini təkiddə edəcək.

Nəticə. Köhne dəzgahın təmiri ucuz başa gəlsə, şirkət ən köhnə modelin alınmasını israr edəcək.

Qorun mühəndis layihələşdirmə qanunları.

1. Layihənin əsas vəzifəsi istehsalçı çətin və xidmət edilməsi mümkün olmayan şeylər yaratmaqdır.

2. Xidmət müddəti ən qısa sxem komponentinin elementləri daha az əl çatan yerdə olur.

3. İstənilən sxemdə azı bir köhnə, iki aztapılan və üç layihələşdirmə ərefəsində detal olmalıdır.

Nəticə.

1. Mühəndis-quraşdırıcı layihəni mövcud texniki səviyyəyə çatdıracaq.

2. İstismara dair təlimatda bu dəyişiklik xatırlanmayıacaq.

Kontor merfologiyanın altı qanunu.

1. İşgüzar məktublarda bir səhv belə olmasa da, poçtda nəyi isə qarışdıracaqlar.

Nəticə. Onları oxuyan sahibkar ikinci nüsxədə səhv tapacaq.

2. Gündüz qüsursuz işləyən təşkilat texnikası axşam kontorda şəxsi istifadəniz üçün işə salınanda sıradan çıxacaq.

3. Təmir mexaniki gələndə səmimiş maşın əla işləyəcək.

Dilimizə çeyirən:
Rasif TAHIROV

KARİB DƏNİZİNDƏ 5 TON KOKAIN TUTUBLAR

Karib hövzəsindəki narkotrafikə qarşı mübarizə (Operation CARIBBE) çərçivəsində keçirilən beynəlxalq əməliyyatlar zamanı Kanada və ABŞ-in hərbi gəmiləri mart ayında qacaqmalçılardan 5 tondan çox kokain müsadirə ediblər.

Bu barədə Kanada Müdafiə Nazirliyinin bəyanatında deyilir. TASS xəbər verir ki, əməliyyatlarda Kanada tərəfdən "Whitehorse" patrol gəmisi, Amerika tərəfdən isə "USS Gary" freqatı və sahil mühafizə gəmiləri iştirak edib.

2014-cü ildə Karib dənizi hövzəsində aparılan əməliyyatlarda qacaqmalçılardan 4 ton kokain və 500 kiloqramdan artıq marijuana müsadirə edilmişdi. Həmin il əməliyyatlara Kanada Hərbi Dəniz Qüvvələrinə məxsus 7 gəmi, həmçinin göyərtə aviasiyası və 4 ədəd CP-140 "Aurora" tipli kəşfiyat təyyarəsi cəlb olunmuşdu.

Qeyd edək ki, Karib dənizində narkotrafikə qarşı mübarizə çərçivəsində beynəlxalq əməliyyatlarda 2006-cı ildən keçirilir. Bu əməliyyatlarda əsasən Kanada, ABŞ, Fransa, Böyük Britaniya, İspaniya və Niderlandın gəmi və təyyarələri iştirak edir.

66 GÜN OKEANDA TƏNHƏ QALAN ADAMI DƏNİZÇİLƏR TƏSADÜFƏN AŞKARLAYIBLAR

Almaniyaya məxsus konteyner daşıyan "Houston Express" gəmisi nasaz qayıqda 66 gün Atlantik okeanda qalan amerikalıları xilas edib.

Rusyanın NTV telekanalı xəbər verir ki, 37 yaşlı Luis Cordan yanvarın 29-da öz yaxtası ilə Şimali Karolina sahillərinə baliq ovlamağa gedib. Bir neçə gün keçdikdən sonra geri dönməyən və barəsində heç bir xəbər olmayan Luis itkin düşmüş elan edilib. 66 gündən sonra isə onu təsadüf nəticəsində "Houston Express" gəmisi aşkarlayıb. Yalnız ciyini zədələnən amerikalının səhhətin-də ciddi problem aşkarlanmayıb. Cordanın dediyinə görə, bu müddətdə ciy baliq yeyərək və yağış suyu içərək sağ qala bilib.

BATAN "UZAQ ŞƏRQ" BALIQÇI GƏMİSİNDE AZƏRBAYCANLILAR DA OLUB

Oxot dənizində "Uzaq Şərq" gəmisi-nin batması barədə məlumat aprelin 1-də Moskva vaxtı ilə 23.39-da daxil olub. Ma-qadan şəhərindən 300 km aralıda batan gəmidən "SOS" siqnalı gəlməyib. Gəminin 132 nəfərdən ibarət heyət üzvündən 78-nin Rusiya, 54-nün isə başqa ölkələrin vətəndaşları olduğu bildirilir. Dənizdən 54 nəfərin cəsədi çıxarılib, 15 baliqçının taleyi bəlli deyil. Xilas edilən 63 nəfərdən 7-nin vəziyyəti ağırdır. Gəminin heyət üzvləri arasında 7 azərbaycanlı da olub. Onlardan 4 nəfəri xilas edilib.

Qəzanın baş verdiyi ərazidə 26 gəmi, aviasiya və 1500 nəfər xilasedici işləyib.

"Uzaq Şərq" böyük baliqçi gəmisinin batması ilə bağlı "Təhlükəsizlik qaydalarına əməl etməmə" maddəsi ilə cinayət işi açılıb. Gəminin məxsus olduğu şirkətdə yoxlama aparılır.

*Dənizlərə gözəllik
verən gəmilərimiz*

Rusca-İngiliscə-Azərbaycanca dənizçilik terminlərinin izahlı lüğəti

(Əvvəli ötan nömrələrimizdə)

Конвенция ООН по морскому праву

UN CONVENTION ON MARINE LAWS

Разработана и принятая 30 апреля 1982 г. III Конференцией ООН по морскому праву. Состоит из 17 частей, включающих 320 статей и 9 приложений. Конвенция подтверждает и дополняет ряд положений, закрепленных Женевскими конвенциями по морскому праву. Вместе с тем она включает в себя много новых положений, которые впервые появились в Международном морском праве и существенно развили международно-правовой режим Мирового океана в новых условиях научно-технической революции и перестройки международных отношений. Впервые договорным путем устанавливаются статус международного района морского дна, порядок регулирования деятельности по исследованию и использованию его ресурсов. Конвенция предусматривает также дополнения и изъятия из исключительной юрисдикции государства флага над своими судами в открытом море. Так, право преследования по «горячим следам» иностранного судна может осуществляться за нарушение законов и правил, совершенное не только в пределах территориального моря, но и в экономической зоне и на континентальном шельфе. Специальная часть Конвенции посвящена защите и сохранению морской среды от всех возможных форм загрязнения, возникающих в результате человеческой деятельности. Конвенция является всеобъемлющим международным договором по морскому праву, исторической вехой в области кодификации и прогрессивного развития Международно-правовых норм, призванных регламентировать режим Мирового океана в современных условиях развития общества.

Конвой судов

CONVOY OF VESSELS

Временное формирование из торговых судов, судов обеспечения и военных кораблей, создаваемое для безопасной перевозки морем во время войны военной техники, боезапаса и грузов. Конвой судов применяется с древних времен для защиты торгового судоходства от нападения воюющей стороны, а также пиратов и капреров в мирное время. Конвоирование судов во время войны регламентируется, как правило, национальным законодательством. В первую и вторую мировые войны конвоирование судов являлось основным способом защиты торговых судов.

Коносамент

BILL OF LADING

Документ, выдаваемый перевозчиком грузоотправителю в удостоверение факта принятия груза с обязательством доставить его в целостности и сохранности в порт назначения и передать грузополучателю. С

Konosament

KONOSAMENT

Yüki tam və salamat təyinat limanına çatdırmaq və yükalana təhvil vermək öhdəliyini üzərinə götürməklə, yükün qəbul olunması faktını təsdiqləmək üçün daşıyıcı

“KOSTA KONCORDİYA” NİN GÖYƏRTƏSİNƏ NARKOTİK YÜKÜNÜ YERLƏŞDİRİMDƏ LAYNERİN HEYƏTİ KÖMƏK EDİB

2012-ci ildə İtaliya sahillərində qəzaya uğrayan “Kosta Koncordiya” səyahət gəmisiñə külli miqdarda kokain olub. Bu iddia ilə mafianın danışqlarının yazısını əldə etmiş “La Repubblica” qəzeti çıxış edib.

Danışqlar İtaliyanın maliyyə polisi tərəfindən yazılıb. İstintaq hesab edir ki, Latin Amerikasından gələn narkotik partiyaları səyahət gəmilərinə Dominikan, Peru, Panama və Florida limanlarında ərzaq adı ilə yüklenib. “Kosta Koncordiya”nın göyərtəsinə narkotik yükünü yerləşdirməkdə laynerin heyəti kömək edib.

Dəniz hüququ haqqında BMT Konvensiyası

UN CONVENTION ON MARINE LAWS

1982-ci ilin aprel ayının 30-da dəniz hüququ haqqında BMT-nin III Konfransında işlənib hazırlanmış və qəbul edilmişdir. 320 maddəni 17 əlavəni əhatə edən 17 hissədən ibarətdir. Bu Konvensiya dəniz hüququ üzrə Cenevrə konvensiyaları ilə təsbit olunmuş bir sıra müddəaları təsdiqləyir və tamamlayır. Bununla bərabər, ilk dəfə Beynəlxalq dəniz hüququnda meydana çıxan və yeni elmi-texniki inqilab və beynəlxalq münasibətlərin yenidən qurulması şəraitində Dünya okeanının beynəlxalq-hüquqi rejimini əsaslı şəkildə inkişaf etdirən bir çox yeni müddəaları özündə əks etdirir. İlk dəfə olaraq müqavilə yolu ilə deniz dibinin beynəlxalq rayon statusu, dəniz dibi ehtiyatlarının tədqiqinə və onlardan istifadəyə dair fəaliyyətin tənzimlənməsi qaydaları müəyyənləşdirilir. Konvensiya habelə açıq dənizdə bayraq dövlətlərinin öz gəmiləri üzərindəki müstəsna yurisdiksiyasına əlavələri və ondan istisnaları nəzərdə tutmuşdur. Məsələn, xarici gəminin “isti izlər”ə təqib edilməsi hüquq qanun və qaydaların yalnız ərazi dənizi hüdudlarında deyil, həmdə iqtisadi zonada və kontinental şelfdə pozulmasına görə həyata keçirilə bilər. Konvensiyanın xüsusi hissəsi dəniz mühitinin insan fəaliyyəti nəticəsində yaranan çirkənmənin bütün mümkün formalarından müdafiəsinə və qorunmasına həsr olunmuşdur. Konvensiya dəniz hüquq haqqında əhatəli beynəlxalq müqavilədir, cəmiyyətin müasir inkişafı şəraitində Dünya okeanı rejimini tənzimləyən beynəlxalq-hüquqi normaların məcəlləşdirilməsi və müterəqqi inkişafı sahəsində tarixi mərhələdir.

Gəmilərin convoyu

CONVOY OF VESSELS

Mühəribə vaxtı hərbi texnikanın, döyüş sursatının və yüklerin dənizlə təhlükəsiz daşınması üçün ticarət və təchizat gəmilərindən, hərbi gəmilərdən yaradılan müvəqqəti hərbi hissə. Gəmilərin convoyu hələ qədim zamanlardan ticarət gəmiciyiliyi mühəribə aparın tərəfin, habelə sülh şəraitində dəniz quldurlarının və dəniz quldurluğu ilə məşğul olan gəmilərin - kaperlərin hücumlarından müdafiə etmək üçün tətbiq olunur. Mühəribə zamanı gəmilərin mühafizə məqsədi ilə müşayiət edilər, bir qayda olaraq, milli qanunvericiliklə tənzimlənir. Birinci və ikinci dünya mühəribələrində gəmilərin mühafizə məqsədi ilə müşayiəti ticarət gəmilərinin müdafiəsinin əsas üsulu olmuşdur.

Konosament

BILL OF LADING

Yüki tam və salamat təyinat limanına çatdırmaq və yükalana təhvil vermək öhdəliyini üzərinə götürməklə, yükün qəbul olunması faktını təsdiqləmək üçün daşıyıcı

юридической стороны коносамент представляет собой: 1) расписку перевозчика в приеме груза указанного рода, в указанном количестве и состоянии; 2) доказательство наличия договора перевозки груза между перевозчиком и грузоотправителем; 3) товарораспорядительный документ, позволяющий его владельцу распоряжаться грузом.

Коносамент может быть составлен:

- а) на имя определенного получателя - именной;
- б) по приказу отправителя или получателя - ордерный;
- в) на предъявителя.

По именному коносаменту груз выдается в порту назначения указанному в нем получателю либо на основании передаточной надписи последнего другому лицу, предъявившему такой коносамент. По ордерному коносаменту груз выдается его отправителю или получателю либо согласно их приказу иным лицам. Передача ордерного коносамента совершается по именной или бланковой (без обозначения лица, в пользу которого она сделана) передаточной надписи. На предъявителя - коносамент с передаточной надписью, сделанной грузоотправителем и/или получателем. Право на получение груза имеет лицо, предъявляющее коносамент.

Коносамент составляется в нескольких экземплярах (оригиналы и копии), о количестве которых делается отметка на каждом из них. Грузоотправитель определяет количество подписанных оригиналов. Обычно подписывается 3 оригинала.

Количество копий коносамента зависит от потребностей сторон. Такими сторонами являются: грузоотправитель, судовладелец, агент в порту погрузки и форвардинг агент, если он действует от имени грузоотправителя. В коносаменте указываются наименование, маркировка, состояние, внешний вид и свойства груза, количество мест и/или вес брутто и/или объем груза. Обычно описание груза в коносаментедается кратко. Однако бывает, что требуются подробности, например, номер контракта купли-продажи и страхового полиса или др. данные в зависимости от требований банка. Все формы коносаментов имеют на оборотной стороне отпечатанные типографским способом условия перевозки. Если грузоотправитель является также фрахтователем, условия чартера имеют привилегию перед коносаментом. Поэтому важно, чтобы условия чартера на перевозку не расходились с условиями коносамента.

Коносамент застрахованный

INSURED BILL OF LADING

Коносамент, применяемый при перевозке грузов в контейнерах. Коносамент застрахованный представляет собой сочетание транспортного документа со страховым полисом и служит доказательством приема груза к перевозке, одновременно удостоверяя его страхование.

çinin yükgöndərənə verdiyi sənəd. Koносамent hüquqi baxımdan aşağıdakılari ifadə edir: 1) qeyd edilən növdə, miqdarda və vəziyyətdə yükün qəbul olunmasına görə daşıyıcıının verdiyi qəbzi; 2) daşıyıcı ilə yükgöndərən arasında yükün daşınması barədə müqavilənin mövcudluğunu sübutunu; 3) mal üzərində sərəncamverici sənədi, bu sənəd onun sahibinə yükə bağlı sərəncam verməyə imkan yaradır.

Tərtib olunmasından asılı olaraq koносамentlər forqlənlər:

- a) müəyyən bir yükalanın adına - adlı koносament;
- b) yükgöndərənin və ya yükalanın əmri ilə - orderli koносament;
- c) təqdim edənə.

Adlı koносament üzrə yük təyinat limanında koносamentdə adı qeyd edilmiş yükləna, yaxud sonuncunun verilmə qeydine əsasən, belə koносamenti təqdim edən digər şəxsə verilir. Orderli koносament adlı, yaxud blank verilme qeydi ilə (xeyirinə həmin qeydin edildiyi şəxsin adı göstəriləmək) verilir. Təqdim edənə - koносament yükgöndərən və ya yükalan tərəfindən verilmə qeydi ilə tərtib olunur. Koносamenti təqdim edən yükü almaq hüququna malikdir.

Koносament bir neçə nüsxədə (əsl nüsxələr və surətləri) tərtib olunur və hər birinin üstündə onların sayı göstərilir. Koносamentin imzalanmış əsl nüsxələrinin sayını yükgöndərən müəyyənləşdirir. Adətən 3 əsl nüsxə imzalanır.

Koносamentin surətlərinin sayı tərəflərin tələbatından asılıdır. Yükgöndərən, gəmi sahibi, yükləmə limanındaki agent və forvardinq agent, əgər yükgöndərənin adından fəaliyyət göstərirse, belə tərəflərə sayılırlar. Koносamentde yükün adı, markalanması, vəziyyəti, zahiri görünüşü və xassəleri, yerlərinin sayı, brutto çökisi ya həcmi göstərilir. Adətən, koносamentdə yük barədə məlumatlar qisaca qeyd edilir. Lakin elə olur ki, başqa təfərruatlar, məsələn, alqı-satçı müqaviləsinin və siğorta şəhadətnaməsinin nömrəsi, habelə bankın tələblərindən asılı olaraq digər məlumatlar da tələb edilir. Koносamentlərin bütün formalarının arxa tərəfində mətbəə üsulu ilə çap olunmuş şəkildə daşıma şərtləri verilir. Əgər yükgöndərən eyni zamanda fraxtedən olarsa, çarterin şərtləri koносament qarşısında üstünlüyə malik olur. Odur ki, daşımalar üçün carter şərtlərinin koносament şərtlərindən fərqlənməməsi vacibdir.

Sığortalı koносament

INSURED BILL OF LADING

Yüklərin konteynerlərə daşınması zamanı tətbiq edilən koносament. Sığortalı koносament siğorta şəhadətnaməsi ilə nəqliyyat sənədinin birləşməsi olub, yükün daşınmağı qəbul edilməsi ilə bərabər, onun siğortalandığını da təsdiqləyir.

(Davamı var)

İLK SEYSMİK KƏŞFİYYAT GƏMİSİΝ İSTİFADƏYƏ VERİB

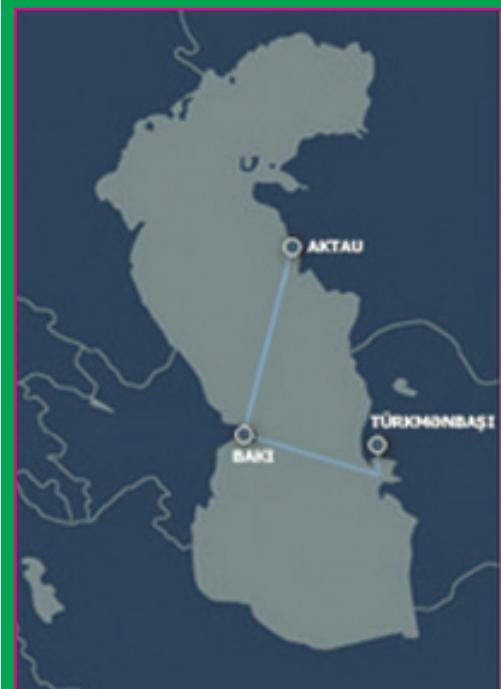
Türkiyə öz istehsalı olan neft və qaz axarışı üçün nəzərdə tutulmuş ilk “TURKUAZ” gəmisini suya buraxıb. Uzunluğu 86 metr, eni 23 metr olan və dörd ilə inşa olunan gəmi 115 milyon dollara başa gəlib.

Gəmi müasir seysmik kəşfiyyat avadanlıqları, laboratoriya və helikopter meydançası ilə təchiz olunub. İstismar müddəti 30 il olan gəmidən neft və qaz yataqlarının kəşfiyyatı ilə yanaşı, həmçinin iqlim dəyişikliyi sahəsində araşdırılmalıdır da istifadə olunacaq.

Qeyd edək ki, Türkiyə Qara dənizin qərb sahilindən geoloji-kəşfiyyat işlərinə başlamaq niyyətindədir. Bu məqsədlə 1 milyard dəyerində neft platforması tikməyi də planlaşdırır.

Elan

01.04.2015-ci il tarixindən Bakı-Aktau-Bakı xəttində avtonəqliyyat vasitələrinin daşınması üçün Ro-Ro gəmisi həftədə bir dəfə səfər edir.

Avtonəqliyyat vasitələrinin sayı artırıqlaşdırıqda səfərlərin də sayı müvafiq olaraq artırılacaqdır.

Bakı-Aktau-Bakı və Bakı-Türkmenbaşı-Bakı istiqamətlərində bərələr hər gün səfər edirlər.

Əlaqə telefonları: (+99412) 498 02 44; 404 38 59 (+99450) 317 84 44

**E-mail: chartering@acsc.az;
ruslan.gurbanov@acsc.az**

İZAHLI LÜĞƏT

Yenidənqurma - hipnoz.
Yol polisi - yolkəsən.
Yuxu - gecə quşu.
Kasib - hədəf.
Katalizator - pul-şey uduşu lotereyası.
Katibə - arakəsmə.
Kürəkən - qabırğası.
Köməkçi - baş ağrısı.
Lift - qan təzyiqi.
Maaş - qonşu payı.
Maddi yardım üçün ərizə - ah-nalə.
MDB (Müstəqil Dövlətlər Birliyi) - üzrү günahından betər Müqavilə - müştərək yalan.
Müdrük - binokl.
Mükafat - qara çeşmək altın-dan Əliyə də, Vəliyə də bir gözlə baxmaq.
Mükafat - minnətli pay.
Müfəttiş - sağıcı.
Müfəttiş - əkəndə yox, bincəndə yox, yeyəndə ortaq qardaş.
Mərkəzdənqaçan - kəndlə.
Mərkəzənqaçan - şəhərli.
Məhkəmə - "Görüş yerini dəyişmək olmaz".
Nadan - geciyətişən.
Nağıl - keçmiş SSRİ-də "Uçot-86", "Mənzil-2000" programı.
Nikah - axırıncı aşırım.

Nikah kağızı - iki nəfərə ömürlerinin axırınadək mübahisəyə icazə verən sənəd.
Növbə - sabaha inam.
Nəsihət - qulaqardına vurulan tənqid.
Pasport - şəxsiyyətsizin də "şəxsiyyətini" təsdiq edən sənəd.
Pensiya - gələcək gün.
Piyada - yolölçən.
Pis arvad - nikotin.
Radio - dəngəsər.
Ressənziya - ütü.
Rəqqas - dəymədüşər.
Rəndə - vəkil.
Saat - avara.
Savadsız - ayaqyalın.
Satıcı - ötürücü naqıl.
Saf-çürük - iş qəbul.
Sevmək və evlənmək - cina-yət və cəza.
Seçici - mal alan.
Ssuda - minnətli borc.
Sözdüzəldən - dilçi.
Sözdəyişdirici - yalançı.
Söhbət - dedi-qodu.
Səbr - kasıbin vari.
Sərgərdan - turist.
Səsvermə - xorla oxumaq.
Tamah - caynaq.
Trayektoriya - vəzifəyə aparən yol.
Töhmət - gözağartması.
Tənqid - sığallı tərif.
Tərif - məlhəm.

Fərsiz övlad - aspirin.
Xadimə - filtr.
Xidmət maşını - göz dağı.
Xidmət maşının sürüşüsü - dəllal.
Xəbərdarlıq - hədə-qorxu.
Xəstə - əyilməz.
Üzüqara - qırçı.
Çayçı - yanğınsöndürən.
Çarpaz xətlər - gəlin və qayınana.
Çiy ət - Brejnev'in ərzaq programı.
Şayıə - qırxayaq.
Şahid - ağzırtıq.
Şagird - şitil.
Şirin vəd - ovsun.
Şitil - təzə işçi.
Hakim - masabəyi.
Heykəltaraş - daşyona.
Hörmət - interval.
Həqiqət - istiot.
Calaq - kürəkən.
Cəfəngiyat - üzdəniraq aliman dissertasiyası.
Gəlin - lotereya bilet.
Öyüd-nəsihət - başaqrı.
Ömür - möhlət.
Əlaqələndirici - dəllal.
Əliyəri - şikəst.
Əmanət kitabçası - sandıq.
Əmanətçi - tədarükçü.
Ərlə arvadın savaşı - qısametrajlı film.
Ərzaq programı - "1001 gecə nağılı."

Rasif TAHIROV

YARIZARAFAT, YARIĞERÇƏK

- Qan tökülen bütün ölkələrdə lap çəçələ də olsa, mütləq qan hərislərinin barmağı olur.
- Əmanət banklarının etibarını görəndən sonra pulumun yoxluğuna ancaq sevimək qalır.
- Ermənilər ot yemirlərsə, bizi münasibətdə niyə bu qədər uzunqlaqlıq edirlər?
- Kişiyyə hər şeydən əvvəl kişi əməllər yaraşır.
- Günahsız adamın qəlbini qırın daha heç bir günah etməsə də cəhənnəmlikdir.
- Pisliyi bağışlayana həmişə pislik edirlər. Pisliyi müəyyən həddə qədər bağışlayana müəyyən həddə qədər pislik edirlər. Pisliyi bağışlamaya ya pislik etmirlər, ya da nadir hallarda pislik edirlər.
- Pul nə qədər çox olsa, yenə nəyəsə çatmayacaq. Ona görə qədərində daha gözəldir.
- Səbrim qurtarandan sonra görəsən daha nəyi xərcləyə bilərəm?
- Adam var hətta ideal yalan da danişa bilər.
- Adım Sərvər olsayıdı, dərd yarı idi. Niyə yerindən duran bütün günahlarını mənim boy numa tökmək istəyir?
- Kişilərin pişhəpiçindən pis heç nə yoxdur.
- Axırda lap neft versə də, ki-məsə quyu qazmaq kişilikdən deyil.
- Niyə bəzilərinə elə gəlir ki, "Heç həyanın yeridir?"
- Vəzifəyə görə çox şeydən keçənlər sonda hər şeydən keçməli olurlar.
- Adəten deyirlər ki, "Axtaran tapar". Heç vaxt pis adam axtarmadı. Hər addımda qabağıma niyə çıxsınlar?
- SSRİ-nin vaxtında qırmızılar at oynadırdı. Ondan qabaq ağlar. İndi də "mavilər" hər yeri basıb.

Rasif TAHIROV

**BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHİROV**

**ÜNVANIMIZ:
AZ 1003, Bakı şəhəri,
Xanlar küçəsi, 22
TELEFONLARIMIZ
Baş redaktor
(050) 670-33-76,
Redaktor
(070) 252-39-02**

**Qəzetin təsisçisi
"Azərbaycan
Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyətidir**

**Qəzet "Dəniz"
qəzeti kompyuter
mərkəzində yığılmış,
səhifələnmiş və
"OL" MMC-də
çap olunmuşdur**

**Şəhadətnamə 271
Sayı 2000
Sifariş 38**